

Bakgrund till framtagande av en hållbarhetspolicy

Inför SFOGs årsmöte 2022 i Linköping inkom en motion till SFOGs styrelse som yrkade på att vegetarisk kost skulle vara norm på alla planerade evenemang såsom möten och kurser. Detta ledde till en livlig diskussion på årsmötet och det beslutades att SFOGs styrelse fick i uppdrag att ta fram en bredare hållbarhetspolicy inför årsmötet 2023. En mindre arbetsgrupp tillsattes för att bereda ett förslag på en policy som nedan presenteras för SFOGs medlemmar. Vid årsmötet 2023 beslutades att anta förslaget enligt nedan.

Intern Hållbarhetspolicy SFOG

World Medical Association uppmanar alla nationella läkarorganisationer och deras medlemmar att arbeta för ett minskat klimatavtryck inom hälso- och sjukvården. Medlemsorganisationer uppmanas att påskynda omställningen till ett hållbart samhälle och agera förebilder i klimatfrågan för att minska sina egna utsläpp av växthusgaser (1). Svenska Läkaresällskapet antog 2020 en policy för klimat, hälsa och hållbar sjukvård där en tydlig problemformulering finns att läsa samt en handlingsplan för att ta ansvar för och förbättra klimatavtrycket (2). Under 2022 lanserade Svenska Läkaresällskapet även en hållbarhetsguide (3) för läkare som utgår ifrån tre övergripande principer som identifierats som avgörande för att klara omställningen till framtidens hållbara hälsosystem:

1. Sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande insatser för att minska befolkningens vårdbehov
2. Undvika överflödiga utredningar och behandlingar
3. Minska miljö-, och klimatavtryck från vårdprocesser, läkemedel, material och transporter

För att kunna ge bästa möjliga behandling med samtidig hänsyn till både ekonomi samt miljö-, och klimatpåverkan har Sveriges Läkarförbund tagit fram riktlinjer för förskrivning och tips på vad enskilda förskrivare kan göra (4). Under 2020 utkom även rapporten "Klimat och Hälsa - en kunskapssammanställning" (5) som är framtagen av avdelningen för samhällsmedicin och folkhälsa vid Sahlgrenska Akademin. Här beskrivs orsaker till klimatförändringar och hur folkhälsan kommer att påverkas om inte kraftfulla åtgärder sätts in, samt hur vi inom sjukvården kan minska klimatpåverkan.

SFOG ställer sig bakom ovan nämnda dokument där ett gediget kunskapsstöd finns för hur sjukvården bör ställa om för att arbeta hållbart. Vi ser att det även finns ett behov utav en intern miljöpolicy för att minska klimatpåverkan i föreningens arbete och att driva arbetet mot ett mer hållbart samhälle. Denna policy har därför upprättats av SFOGs styrelse i nedanstående punkter:

➤ **Verka för hållbar kost**

I början av 2019 publicerades EAT-Lancet-rapporten (6) med syftet att presentera en hälsosam och hållbar kosthållning. För att agera förebild inom hållbarhetsarbete bör den mat som serveras i samband med kurser, möten och andra sammankomster som anordnas i SFOGs regi, i så stor utsträckning som möjligt vara i linje med rapportens rekommendationer. I praktiken innebär detta att huvudalternativet som regel bör vara baserat på vegetariska råvaror.

➤ **Investeringar**

Delar av SFOGs finansiella tillgångar behöver finnas tillgängligt som likvida medel på bankkonto. Resterande kapital investeras i olika typer av långsiktiga finansiella instrument. Vid val av investeringsform ska hållbarhetsaspekten beaktas. Detta innebär i praktiken att vid val av tex fonder eller aktier bör en analys göras avseende fondförvaltarens resp bakomliggande företags hållbarhetspolicy. En översyn av investeringarna ur detta perspektiv bör ske med regelbundenhet, förslagsvis minst en gång under varje mandatperiod för SFOGs skattmästare dvs minst en gång vartannat år.

➤ **Sprida kunskap om klimat och hälsa**

För att öka kunskap kring hållbarhet inom vår profession och bidra till arbetet kring hållbara förändringar kommer miljöarbete integreras som en del i SFOGs hemsida för att kunna sprida information. Vid sammankomster och anordnande av föreläsningar (exempelvis SFOG-veckan) arbetar SFOG för att miljö-, och hållbarhetsaspekter belyses återkommande.

➤ **Resepolicy**

Det sker årligen mängder av resor i anslutning till aktiviteter antingen direkt eller indirekt i SFOG regi. Eftersom majoriteten av dessa resor sker inrikes är tåg ofta ett realistisk alternativ. I praktiken innebär detta att tåg bör vara huvudalternativet vid inrikes resor. Vid beslut om resesätt kan en substantiell tidsvinst utgöra skäl för att välja annat transportmedel.

➤ **Mötespolicy**

SFOG anordnar årligen mängder av möten i arbetsgrupper, kommittéer och andra sammankomster. Så ofta som det är praktiskt möjligt bör deltagande i möte även erbjudas digitalt, särskilt för möten kortare än en arbetsdag.

➤ **Upphandling av varor och tjänster**

SFOG upphandlar årligen tjänster i samband med kurser och andra möten. Vid upphandlande av en extern tjänst ska företags miljöpåverkan tas i beaktande vid val av leverantör.

Referenser:

1. WMA declaration of Delhi on health and climate change (2009/2017) <https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-delhi-on-health-and-climate-change/>
2. https://www.sls.se/globalassets/sls/dokument/sls_klimatpolicy_anton_tagen_2020_02_21.pdf
3. https://www.sls.se/globalassets/sls/dokument/sls_hallbarhetsguide_2022_webb_final.pdf
4. <https://slf.se/app/uploads/2020/05/lakemedel-och-miljo-2020.pdf>
5. <https://www.sls.se/globalassets/sls/dokument/klimat-och-halsa-2020-5.pdf>
6. <https://eatforum.org/eat-lancet-commission/eat-lancet-commission-summary-report/>